

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2015/1940**z dnia 28 października 2015 r.****zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1881/2006 w odniesieniu do najwyższych dopuszczalnych poziomów przetrwalników buławinki czerwonej w niektórych nieprzetworzonych zbożach oraz w odniesieniu do przepisów dotyczących monitorowania i sprawozdawczości****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (EWG) nr 315/93 z dnia 8 lutego 1993 r. ustanawiające procedury Wspólnoty w odniesieniu do substancji skażających w żywności ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 2 ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1881/2006 ⁽²⁾ określono najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych.
- (2) Panel naukowy ds. środków trujących w łańcuchu żywnościowym („CONTAM”) Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności („EFSA”) przyjął opinię dotyczącą występowania alkaloidów sporyszu w żywności i paszach ⁽³⁾. Panel CONTAM określił grupową ostrą dawkę referencyjną w wysokości 1 µg/kg masy ciała i grupowe tolerowane dzienne pobranie w wysokości 0,6 µg/kg masy ciała.
- (3) Obecność alkaloidów sporyszu w ziarnach zbóż jest w pewnym stopniu związana z obecnością przetrwalników buławinki czerwonej w ziarnach zbóż. Związek ten nie ma charakteru bezwzględnego, ponieważ alkaloidy sporyszu mogą być również obecne w pyle z przetrwalników buławinki czerwonej adsorbowanym przez ziarna zbóż. Ważne jest zatem określenie w pierwszej kolejności najwyższych dopuszczalnych poziomów przetrwalników buławinki czerwonej, a jednocześnie gromadzenie dalszych danych na temat obecności alkaloidów sporyszu w zbożach i produktach zbożowych. Uznaje się jednak, że zgodność z najwyższym dopuszczalnym poziomem przetrwalników buławinki czerwonej niekoniecznie gwarantuje bezpieczeństwo żywności w odniesieniu do obecności alkaloidów sporyszu. W związku z tym właściwe organy mogą wprowadzić odpowiednie środki, zgodnie z art. 14 ust. 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾, w celu nałożenia ograniczeń dotyczących wprowadzenia żywności na rynek lub zażądania wycofania takiej żywności z rynku, jeżeli zostanie ona uznana za niebezpieczną ze względu na poziom alkaloidów sporyszu mimo zgodności z najwyższym dopuszczalnym poziomem przetrwalników buławinki czerwonej.
- (4) Konieczne jest określenie, na którym etapie obrotu należy stosować najwyższe dopuszczalne poziomy przetrwalników buławinki czerwonej, ponieważ za pomocą oczyszczania i sortowania można zmniejszać obecność przetrwalników buławinki czerwonej. Należy stosować najwyższe dopuszczalne poziomy przetrwalników buławinki czerwonej na tym samym etapie obrotu, co w przypadku innych mikotoksyn.
- (5) Doświadczenie związane ze stosowaniem rozporządzenia (WE) nr 1881/2006 wskazuje, że należy wyjaśnić pojęcie „przetworzenia wstępnego”, w szczególności w odniesieniu do zintegrowanych systemów produkcji i przetwarzania oraz w odniesieniu do czyszczenia.
- (6) Ważne jest gromadzenie danych na temat obecności alkaloidów sporyszu w zbożach i produktach zbożowych w celu ustalenia związku pomiędzy obecnością alkaloidów sporyszu a obecnością przetrwalników buławinki czerwonej. Ustalenia dotyczące alkaloidów sporyszu powinny zostać przekazane do dnia 30 września 2016 r., aby umożliwić określenie odpowiednich i możliwych do osiągnięcia najwyższych dopuszczalnych poziomów alkaloidów sporyszu, zapewniających wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego.
- (7) Mimo że należy nadal stosować środki zapobiegawcze w celu uniknięcia i ograniczenia zanieczyszczenia ochratoksyną A, nie jest konieczne coroczne przekazywanie ustaleń, wyników dochodzeń oraz postępów w stosowaniu środków zapobiegawczych. Należy zaktualizować przepisy dotyczące monitorowania i sprawozdawczości przewidziane w art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1881/2006.

⁽¹⁾ Dz.U. L 37 z 13.2.1993, s. 1.⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustalające najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych (Dz.U. L 364 z 20.12.2006, s. 5).⁽³⁾ Panel EFSA ds. środków trujących w łańcuchu żywnościowym (CONTAM); opinia naukowa dotycząca występowania alkaloidów sporyszu w żywności i paszach. Dziennik EFSA 2012;10(7):2798. [158 s.] doi:10.2903/j.efsa.2012.2798. Dostępna na stronie internetowej: www.efsa.europa.eu/efsajournal.⁽⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

- (8) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1881/2006.
- (9) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 1881/2006 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Państwa członkowskie monitorują poziom azotanów w warzywach mogących zawierać znaczne ilości tych związków, w szczególności w zielonych warzywach liściastych, i regularnie przekazują wyniki EFSA.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji streszczenie ustaleń dotyczących aflatoksyn i otrzymanych zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 884/2014 (*), a indywidualne dane o występowaniu przekazują EFSA.
3. Każdego roku państwa członkowskie i zainteresowane organizacje zawodowe przekazują Komisji wyniki prowadzonych dochodzeń oraz postępy poczynione w zakresie zastosowania środków zapobiegawczych pozwalających uniknąć zanieczyszczenia deoksyniwalenolem, zearalenonem, fumonizyną B₁ i B₂ oraz toksynami T-2 i HT-2. Komisja udostępnia te wyniki państwom członkowskim. Powiązane dane o występowaniu przekazywane są EFSA.
4. Zdecydowanie zaleca się państwom członkowskim i zainteresowanym organizacjom zawodowym monitorowanie obecności alkaloidów sporyszu w zbożach i produktach zbożowych.

Zdecydowanie zaleca się państwom członkowskim i zainteresowanym organizacjom zawodowym przekazanie EFSA swoich ustaleń dotyczących alkaloidów sporyszu w terminie do dnia 30 września 2016 r. Ustalenia te obejmują dane o występowaniu i szczegółowe informacje na temat związku między obecnością przetrwalników buławinki czerwonej a poziomem poszczególnych alkaloidów sporyszu.

Komisja udostępnia te ustalenia państwom członkowskim.

5. Dane o występowaniu zanieczyszczeń innych niż te, o których mowa w ust. 1–4, zgromadzone przez państwa członkowskie i zainteresowane organizacje zawodowe mogą być przekazywane do EFSA.
6. Dane o występowaniu przekazywane są EFSA w ustalonym przez EFSA formacie przekazywania danych zgodnie z wytycznymi EFSA w sprawie standardowego opisu próbek (SSD) dla żywności i paszy(**) oraz dodatkowymi szczególnymi wymaganiami EFSA dotyczącymi sprawozdawczości w odniesieniu do poszczególnych zanieczyszczeń. Dane o występowaniu od zainteresowanych organizacji zawodowych mogą być, w razie potrzeby, przekazywane EFSA zgodnie z uproszczonym formatem przekazywania danych określonym przez EFSA.

(*) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 884/2014 z dnia 13 sierpnia 2014 r. nakładające specjalne warunki dotyczące przywozu niektórych rodzajów pasz i żywności z niektórych państw trzecich w związku z ryzykiem zanieczyszczenia aflatoksynami i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1152/2009 (Dz.U. L 242 z 14.8.2014, s. 4).

(**) <http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm>;

- 2) w załączniku wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 28 października 2015 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

W załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1881/2006 wprowadza się następujące zmiany:

1) w sekcji 2 dodaje się pozycję 2.9 w brzmieniu:

„2.9.	Przetrwalniki buławinki czerwonej i alkaloidy sporyszu	
2.9.1.	Przetrwalniki buławinki czerwonej	
2.9.1.1.	Nieprzetworzone zboża ⁽¹⁸⁾ z wyjątkiem kukurydzy i ryżu	0,5 g/kg (*)
2.9.2.	Alkaloidy sporyszu (**)	
2.9.2.1.	Nieprzetworzone zboża ⁽¹⁸⁾ z wyjątkiem kukurydzy i ryżu	— (***)
2.9.2.2.	Produkty przemiału zbóż z wyjątkiem produktów przemiału kukurydzy i ryżu	— (***)
2.9.2.3.	Chleb (w tym małe produkty piekarnicze), ciasta, herbatniki, przekąski zbożowe, płatki śniadaniowe i makarony	— (***)
2.9.2.4.	Żywność na bazie zbóż przeznaczona dla niemowląt i małych dzieci	— (***)

(*) Pobieranie próbek wykonuje się zgodnie z pkt B załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 401/2006 (Dz.U. L 70 z 9.3.2006, s. 12).

Analizę przeprowadza się w badaniu mikroskopowym.

(**) Suma 12 alkaloidów sporyszu: ergokrystyna/ergokrystynina; ergotamina/ergotaminina; ergokryptyna/ergokryptynina; ergometryna/ergometrynina; ergozyna/ergozynina; ergokornina/ergokorninina.

(***) Przed dniem 1 lipca 2017 r. rozważone zostanie wprowadzenie odpowiednich i możliwych do osiągnięcia najwyższych dopuszczalnych poziomów, zapewniających wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego, dla tych odpowiednich kategorii żywności.”;

2) przypis 18 otrzymuje brzmienie:

„⁽¹⁸⁾ Najwyższy dopuszczalny poziom ma zastosowanie do nieprzetworzonych zbóż wprowadzonych na rynek w celu przetworzenia wstępnego.

»Przetworzenie wstępne« oznacza każdą obróbkę fizyczną lub cieplną ziarna, inną niż suszenie. Procesy oczyszczania, w tym czyszczenia, sortowania i suszenia, nie są uważane za »przetwarzanie wstępne«, o ile całe ziarno pozostaje nienaruszone po oczyszczeniu i sortowaniu.

Czyszczenie to oczyszczanie zbóż pędzlem lub ich energiczne szorowanie.

W przypadku stosowania czyszczenia w obecności przetrwalników buławinki czerwonej zboże musi zostać poddane pierwszemu etapowi oczyszczania przed czyszczeniem. Po czyszczeniu, przeprowadzanym w połączeniu z odsysaniem pyłu, następuje sortowanie według koloru, a następnie mielenie.

Zintegrowane systemy produkcji i przetwarzania oznaczają systemy, w których wszystkie otrzymane partie zbóż są oczyszczane, sortowane i przetwarzane w tym samym zakładzie. W zintegrowanych systemach produkcji i przetwarzania najwyższy dopuszczalny poziom stosuje się do nieprzetworzonych zbóż po oczyszczeniu i sortowaniu, ale przed przetwarzaniem wstępnym.

Przedsiębiorstwa branży spożywczej zapewniają przestrzeganie przepisów za pomocą swojej procedury HACCP, zgodnie z którą w tym krytycznym punkcie kontroli ustanawia się i wdraża skuteczną procedurę monitorowania.”.